

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
LAILA MEDINA
prednesené 13. júla 2023¹

Vec C-363/22 P

**Planistat Europe,
Hervé-Patrick Charlot
proti**

Európskej komisii

„Odvolaie – Mimozmluvná zodpovednosť – Externé vyšetrovanie OLAF-u – Odovzdanie informácií vnútroštátnym orgánom týkajúcich sa skutkov s možnou trestnoprávnou kvalifikáciou pred skončením vyšetrovania – Podanie trestného oznámenia Komisiou pred skončením vyšetrovania – Vnútroštátne trestné konanie – Právoplatné zastavenie vyšetrovania – Pojem ‚dostatočne závažné porušenie‘ normy práva Únie – Nemajetková a majetková ujma, ktorá údajne vznikla žalobcom“

1. Týmto odvolaním sa spoločnosť Planistat Europe a pán Hervé-Patrick Charlot (ďalej spoločne len „odvolatelia“) domáhajú zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 6. apríla 2022, Planistat Europe a Charlot/Komisija², ktorým Všeobecný súd zamietol žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú pán Charlot údajne utrpel jednak z dôvodu, že Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) odovzdal vnútroštátnym orgánom informácie týkajúce sa skutkov s možnou trestnoprávnou kvalifikáciou, ako aj z dôvodu trestného oznámenia, ktoré Európska komisia zaslala uvedeným orgánom a na druhej strane majetkovej ujmy, ktorá odvolateľom vznikla z dôvodu vypovedania zmlúv uzavretých medzi spoločnosťou Planistat a Európskou komisiou.

2. Na podporu svojho odvolania odvolatelia uvádzajú tri odvolacie dôvody, ktoré v podstate vychádzajú z toho, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho posúdenia po prvé pri určení skutočnosti, ktorá viedla ku vzniku uvádzanej škody, po druhé pri vyvrátení existencie krivého obvinenia zo strany OLAF-u a Komisie a po tretie pri zamietnutí tvrdení odvolateľov týkajúcich sa existencie majetkovej a nemajetkovej ujmy. V súlade so žiadosťou Súdneho dvora sa tieto návrhy obmedzia na analýzu druhého odvolacieho dôvodu.

3. Tento odvolací dôvod dáva Súdnemu dvoru možnosť vyjadriť sa k súdnemu prieskumu, ktorý musí Všeobecný súd vykonať v rámci žaloby o mimozmluvnú zodpovednosť jednak v prípade, keď OLAF odovzdal informácie vnútroštátnym súdnym orgánom a dopustil sa údajného krivého

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² T-735/20, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2022:220.

obvinenia, hoci neskôr vnútroštátne súdy zastavili konanie proti dotknutým osobám, a na druhej strane, keď Komisia podala trestné oznámenie a vznesla občianskoprávny nárok na náhradu škody v tejto veci.

I. Nariadenie (ES) č. 1073/1999

4. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetрованиach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)³ stanovovalo pravidlá pre inšpekcie, kontroly a iné opatrenia uskutočňované zamestnancami OLAF-u pri plnení ich povinností.⁴ Vyšetровania uskutočňované OLAF-om pozostávajú z „externých“ vyšetровaní, teda vyšetровaní mimo inštitúcií Únie a „interných“ vyšetровaní, teda vyšetровaní v rámci týchto inštitúcií.

5. Článok 9 nariadenia č. 1073/1999 s názvom „Vyšetровacia správa a opatrenia uskutočnené po vyšetрованиach“ sa týka správy vypracovanej na konci vyšetровania úradu OLAF.

6. Podľa článku 10 nariadenia č. 1073/1999 s názvom „Postúpenie informácií úradom“:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté články 8, 9 a 11 tohto nariadenia a ustanovenia nariadenia (Euratom, ES) č. 2185/96 [o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi], môže úrad kedykoľvek postúpiť informácie získané v priebehu externých vyšetровaní príslušným orgánom dotknutých členských štátov.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 8, 9 a 11 tohto nariadenia, riaditeľ úradu postúpi informácie získané úradom v priebehu interných vyšetровaní záležitostí, ktoré majú vyústiť do trestného konania, súdnym orgánom členských štátov. V súlade s požiadavkami vyšetровania súčasne informuje dotknuté členské štáty.

...“

II. Okolnosti predchádzajúce sporu

7. Okolnosti predchádzajúce sporu, ako sú uvedené v bodoch 2 až 18 napadnutého rozsudku, možno zhrnúť takto.

8. V roku 1996 Eurostat zriadil sieť predajní štatistických informácií („datashops“). V členských štátoch boli tieto „datashops“ bez právnej subjektivity v zásade integrované do národných štatistických úradov (ďalej len „INS“) s výnimkou Belgicka, Španielska a Luxemburska, kde ich spravovali obchodné spoločnosti. Na tento účel boli medzi Eurostatom, Úradom pre vydávanie publikácií Európskej únie (OP) a subjektom, ktorý prevádzkuje „datashop“, uzavreté tripartitné dohody.

³ Ú. v. ES L 136, 1999, s. 1.

⁴ Toto nariadenie, uplatniteľné *ratione temporis* na skutkové okolnosti prejednávanej veci, bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetрованиach vykonávaných [OLAF] (Ú. v. EÚ L 248, 2013, s. 1).

9. V rokoch 1996 až 1999 Planistat Europe na čele s pánom Charlotom využívala rámcové zmluvy podpísané s Eurostatom na rôzne služby, medzi ktoré patrilo najmä poskytovanie zamestnancov pre „datashops“.
10. Od 1. januára 2000 bola Planistat Europe poverená správou „datashops“ v Bruseli (Belgicko), Madride (Španielsko) a Luxemburgu a mala odvádzať Komisii celý obrat dosiahnutý týmito tromi „datashops“.
11. V septembri 1999 vypracoval útvar vnútorného auditu Eurostatu správu, v ktorej poukázal na nezrovnalosti v riadení „datashops“ spoločnosťou Planistat Europe.
12. Generálne riaditeľstvo Komisie pre finančnú kontrolu zaslalo 17. marca 2000 uvedenú správu OLAF-u.
13. Dňa 18. marca 2003 sa OLAF po internom vyšetrovaní, ktorého cieľom bolo preskúmať opatrenia týkajúce sa zriadenia siete „datashops“, fakturačných okruhov, využívania finančného krytia a možnej účasti úradníkov EÚ, rozhodol začať externé vyšetrovanie OF/2002/0510 zamerané na Planistat Europe.
14. Dňa 19. marca 2003 OLAF odovzdal francúzskym súdnym orgánom informácie týkajúce sa skutkov, ktoré by podľa jeho názoru mohli mať v rámci prebiehajúceho vyšetrovania trestnoprávnu kvalifikáciu (ďalej len „oznámenie z 19. marca 2003“). Na základe toho začala 4. apríla 2003 parížska prokuratúra (Francúzsko) trestné stíhanie pred vyšetrujúcim sudcom Tribunal de Grande Instance de Paris (Súd prvej inštancie v Paríži, Francúzsko) pre podielníctvo a spoluúčasť pri sprenevere.
15. Dňa 16. mája 2003 bolo toto odovzdanie spomenuté v tlači a bolo predmetom písomných otázok adresovaných Komisii poslancami Európskeho parlamentu.
16. Komisia a OLAF vydali niekoľko tlačových správ, z ktorých len dve spomínali Planistat Europe. Napríklad tlačová správa Komisie z 9. júla 2003 sa po prvýkrát zmienila o spoločnosti Planistat Europe, zatiaľ čo v správe z 23. júla 2003 Komisia potvrdila svoje rozhodnutie ukončiť zmluvy uzavreté so spoločnosťou Planistat Europe.
17. Dňa 10. júla 2003 Komisia podala na parížskej prokuratúre trestné oznámenie proti neznámemu páchatelovi pre trestný čin sprenevery a všetky iné trestné činy, ktoré by mohli vyplývať zo skutočností uvedených v trestnom oznámení a vznesla občianskoprávny nárok na náhradu škody.
18. Dňa 10. septembra 2003 bol pán Charlot obvinený zo sprenevery a podielníctva na sprenevere.
19. Dňa 25. septembra 2003 OLAF ukončil interné vyšetrovanie IO/2000/4097 aj externé vyšetrovanie OF/2002/0510.
20. Dňa 9. septembra 2013 vydal vyšetrujúci sudca Tribunal de grande instance de Paris (Súd prvej inštancie v Paríži) uznesenie o zastavení trestného stíhania proti všetkým obžalovaným v trestnom konaní, proti ktorému sa Komisia odvolala.
21. Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž, Francúzsko) rozsudkom z 23. júna 2014 zamietol odvolanie Komisie a potvrdil uznesenie o zastavení konania.

22. Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) rozsudkom z 15. júna 2016 zamietol odvolanie podané Komisiou, čím sa súdne konanie skončilo.

23. Odvolatelia 10. septembra 2020 zaslali Komisii výzvu, v ktorej jej uložili povinnosť vyplatiť im sumu 11,6 miliónov eur ako náhradu škody, ktorú údajne utrpeli okrem iného v dôsledku podaného trestného oznámenia a tlačových správ uverejnených v tejto veci.

24. Dňa 15. októbra 2020 Komisia zamietla žiadosť odvolateľov, pretože rozhodla, že neboli splnené podmienky pre vznik mimozmluvnej zodpovednosti Európskej únie.

III. Návrhy účastníkov konania a konanie na Súdnom dvore

25. Odvolatelia v podstate navrhujú, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom určil časť žaloby odvolateľov za premlčanú, a v rozsahu, v akom zamietol žalobu o mimozmluvnú zodpovednosť Komisie,
- vyhovel žalobným návrhom predloženým v prvostupňovom konaní,
- nariadil Komisii, aby verejne uznala, že sa dopustila nesprávneho posúdenia vo vzťahu k spoločnosti Planistat a jej riaditeľovi,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania na oboch stupňoch.

26. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

- zamietol odvolanie a
- uložil odvolateľom povinnosť nahradiť trovy konania.

27. V súlade s článkom 76 ods. 2 rokovacieho poriadku Súdny dvor rozhodol, že pojednávanie nenariadi.

IV. Analýza

28. Vo svojom druhom odvolacom dôvode, ktorý bol predložený subsidiárne a je predmetom týchto návrhov, odvolatelia tvrdia, že sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho posúdenia vzniku mimozmluvnej zodpovednosti Únie. Tento odvolací dôvod je rozdelený na tri časti. Prvá časť v podstate vychádza z nesprávneho posúdenia Všeobecného súdu týkajúceho sa protiprávnosti hanlivého konania OLAF-u a Komisie voči odvolateľom, druhá časť vychádza z nesprávneho posúdenia protiprávnosti konania OLAF-u a tretia časť vychádza z nesprávneho posúdenia protiprávnosti konania Komisie.

29. Navrhujem obrátiť poradie analýzy týchto častí. V kontexte druhej a tretej časti je potrebné preskúmať povinnosti OLAF-u, keď oznámil skutočnosti s možnou trestnoprávnou kvalifikáciou, a povinnosti Komisie, ktorá pristúpila do vnútroštátneho konania. Považujem preto za užitočné začať svoju analýzu týmito časťami, aby som následne preskúmala údajnú hanlivú a nepravdivú povahu predmetného odovzdania informácií, ktoré je predmetom prvej časti druhého odvolacieho dôvodu.

A. O druhej časti druhého odvolacieho dôvodu

30. V druhej časti, ktorá je rozdelená na dve výhrady, odvolatelia tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 84 až 104 napadnutého rozsudku rozhodol, že konanie OLAF-u, najmä odovzdanie informácií týkajúcich sa skutkov s možnou trestnoprávnou kvalifikáciou francúzskym orgánom, neporušilo zásady dobrej správy vecí verejných a dôvernosti.

1. O prvej výhrade

31. Odvolatelia tvrdia, že Všeobecný súd v bode 88 napadnutého rozsudku pochybil, keď konštatoval, že OLAF už 19. marca 2003 disponoval informáciami alebo dôkazmi umožňujúcimi usúdiť, že predmetné skutky možno kvalifikovať ako trestné. Podľa odvolateľov si OLAF bol plne vedomý toho, že nezrovnalosti zistené v správe Eurostatu o vnútornom audite nevedli k sprenevere finančných prostriedkov. Keďže však francúzske súdy konštatovali, že rozpočtu Únie nevznikla žiadna finančná škoda, je záver uvedený v bode 88 napadnutého rozsudku zjavne nesprávny. Tým, že OLAF poskytol francúzskym orgánom nepravdivé informácie, nepreukázal dostatočnú opatrnosť, čím porušil svoju povinnosť overiť si údaje, a teda aj zásadu riadnej správy vecí verejných.

32. Podľa Komisie sa odvolatelia svojimi tvrdeniami domáhajú opätovného preskúmania skutkového stavu, avšak bez toho, aby tvrdili, že tento skutkový stav bol skreslený, a bez toho, aby uviedli nesprávne právne posúdenie, ktorého sa mal dopustiť Všeobecný súd.

33. Pokiaľ ide o vecnú stránku, tieto tvrdenia sú v každom prípade nedôvodné. V tejto súvislosti Všeobecný súd v bodoch 87 a 89 napadnutého rozsudku správne uviedol, že pokiaľ ide o zaslanie oznámenia OLAF-u, zohľadnil jednak skutočnosť, že informácie obsiahnuté v tomto oznámení boli výsledkom vyšetrovania, ktoré sa začalo v roku 1999 na základe auditorskej správy Eurostatu, a jednak skutočnosť, že vyšetrovanie OF/2002/0510 predstavovalo externú časť interného vyšetrovania IO/2000/4097. Pokiaľ ide o tvrdenie, že OLAF si bol plne vedomý toho, že nezrovnalosti uvedené v správe o internom vyšetovaní Eurostatu nevedli k žiadnej sprenevere finančných prostriedkov, takéto tvrdenie je neprípustné, keďže nebolo uplatnené v prvostupňovom konaní.⁵ Okrem toho podľa Komisie skutočnosť, že francúzske súdy dospeli k inému záveru ako OLAF, pokiaľ ide o existenciu prípadnej ujmy na rozpočte Únie, nemôže spochybníť vyšetrovanie OLAF-u. Skutočnosť, že francúzske súdy konštatovali, že nedošlo k poškodeniu rozpočtu Únie, sama osebe nepreukazuje, že OLAF sa vo vzťahu k odvolateľom dopustil pochybenia, ktoré by bolo v rozpore so zásadou riadnej správy vecí verejných.

34. Predtým, ako začnem analyzovať prípustnosť prvej výhrady, musím poznamenať, že v rozsahu, v akom odvolatelia tvrdia, že OLAF sa dopustil krivého obvinenia a ohovárania, opakujú argument, ktorý uviedli aj v prvej časti druhého žalobného dôvodu a ktorý preskúvam v rámci tejto časti.⁶ Z bodov 60 až 66 odvolania vyplýva, že druhou časťou tohto odvolacieho dôvodu sa

⁵ V každom prípade Komisia tvrdí, že toto tvrdenie je v rozpore so samotným znením záverečnej správy o vyšetovaní, v ktorom sa uvádza suma neoprávnene vyplatená spoločnosti Planistat Europe, keďže vyšetrovaním sa preukázalo, že táto spoločnosť sa aktívne podieľala na vytvorení skrytej rezervy, ktorá jej vďaka systému falošnej fakturácie umožnila mať prospech najmä z finančných zdrojov, ktoré neboli stanovené v trhových podmienkach. Toto navyše potvrdzuje zistenie uvedené v auditorskej správe Eurostatu (pozri prílohy A. 11, s. 550 – 552 a A. 13, s. 569).

⁶ Pozri bod 88 vyššie.

odvolatelia snažia preukázať porušenie zásady riadnej správy vecí verejných z dôvodu nedostatočnej starostlivosti zo strany OLAF-u, ktorý na jednej strane unáhlene poskytol informácie vnútroštátnym orgánom a na druhej strane sprístupnil informácie tlači.

a) O prípustnosti

35. Vo svojej prvej výhrade odvolatelia uvádzajú, že OLAF zaslal oznámenie z 19. marca 2003 bez toho, aby mal dostatočné dôkazy o protiprávnom konaní odvolateľov, čo by predstavovalo porušenie zásady riadnej správy vecí verejných. Vzhľadom na argumenty Komisie a na účely prípustnosti tejto výhrady konštatujem, že odvolatelia už vo svojej žalobe na prvom stupni namietali porušenie zásady riadnej správy vecí verejných a porušenie prezumpcie nevinu z dôvodu údajne protiprávnej medializácie prípadu zo strany OLAF-u.⁷

36. Okrem toho sa mi zdá, že argumenty uvedené v bodoch 60 až 66 odvolania a namierené proti bodom 87 a 88 napadnutého rozsudku nie sú len opakovaním argumentov použitých v prvostupňovom konaní, ale majú preukázať pochybenie v týchto bodoch napadnutého rozsudku. Odvolatelia sa zjavne snažia preukázať, že Všeobecný súd nesprávne uplatnil zásadu riadnej správy vecí verejných tým, že v týchto bodoch napadnutého rozsudku rozhodol, že OLAF už 19. marca 2003 disponoval informáciami alebo dôkazmi, ktoré mu umožňovali posúdiť, že sporné skutky môžu mať trestnoprávnu kvalifikáciu.

37. Okrem toho je potrebné argumentáciu odvolateľov chápať tak, že z rozsudku Komisia/De Esteban Alonso (C-591/19)⁸ vyplýva, že keďže postúpenie informácií vnútroštátnym orgánom je dobrovoľné, OLAF bol povinný postupovať obozretne, aby dodržal zásadu riadnej správy vecí verejných. Inými slovami, podľa odvolateľov z neexistencie povinnosti postúpiť správu OLAF-u vnútroštátnym orgánom vyplýva povinnosť overiť výsledky vyšetrovania, čo mal vykonať Všeobecný súd.

38. Preto navrhujem, aby Súdny dvor považoval prvú výhradu za prípustnú.

b) O veci samej

39. Prvá výhrada druhej časti druhého odvolacieho dôvodu smeruje proti bodom 82 až 92 napadnutého rozsudku. V týchto bodoch Všeobecný súd konštatoval, že z článku 10 a odôvodnenia 13 nariadenia č. 1073/1999 vyplýva, že OLAF je oprávnený postúpiť vec súdnym orgánom, a to aj pred ukončením externého vyšetrovania, ak sa domnieva, že disponuje informáciami alebo dôkazmi, ktoré by mohli odôvodniť začatie súdneho vyšetrovania alebo predstavovať dôkazy dôležité pre takéto vyšetrovanie.⁹ Všeobecný súd konštatoval, že keďže oznámenie z 19. marca 2003 vychádzalo zo správy o internom audite Eurostatu zo septembra 1999 a obsahovalo relevantné skutočnosti a okolnosti, OLAF už 19. marca 2003 disponoval informáciami alebo dôkazmi, na základe ktorých sa mohol domnievať, že predmetné skutky môžu mať trestnoprávnu kvalifikáciu. Všeobecný súd dospel k záveru, že to nesvedčí o porušení zásady riadnej správy vecí verejných alebo zásady dodržania primeranej lehoty.¹⁰

⁷ Bod 57 a nasl. žaloby v prvostupňovom konaní.

⁸ Rozsudok z 10. júna 2021 (EU:C:2021:468, bod 61).

⁹ Pozri body 82 až 86 napadnutého rozsudku.

¹⁰ Pozri body 87 až 92 napadnutého rozsudku.

40. Podľa odvolateľov je takýto záver zjavne nesprávny a predstavuje porušenie zásady riadnej správy vecí verejných, keďže francúzske súdy mohli konštatovať, že nedošlo k poškodeniu rozpočtu Únie. V tejto súvislosti považujem za užitočné analyzovať po prvé, či právna norma, na ktorú sa odvolávajú odvolatelia, má za cieľ priznať práva jednotlivcom, po druhé analyzovať oznamovanie záležitostí zo strany OLAF-u a jeho povinnosť náležitej starostlivosti a po tretie analyzovať súdnu kontrolu uplatňovanú na takéto oznamovanie.

1) O dostatočne závažnom porušení právnej normy

41. Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je právo na náhradu škody priznané, ak sú splnené tri podmienky, a to, že porušená právna norma má za cieľ priznať práva jednotlivcom, že porušenie je dostatočne závažné a že existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením právnej normy pôvodcom protiprávneho úkonu a škodou, ktorú utrpela poškodená osoba. Pokiaľ ide o druhú podmienku, Súdny dvor rovnako pripomenul, že rozhodujúcim kritériom na posúdenie, či porušenie práva Únie je dostatočne závažné, je kritérium zjavného a závažného prekročenia hraníc voľnej úvahy zo strany dotknutej inštitúcie alebo orgánu Únie.¹¹ Takéto porušenie práva je preukázané, ak zahŕňa zjavné a závažné zneužitie dotknutou inštitúciou jej voľnej úvahy, pričom prvky, ktoré majú byť v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma ponecháva orgánu Únie.¹²

42. Pokiaľ ide o pravidlo, ktoré bolo údajne porušené, odvolatelia sa odvolávajú na povinnosť starostlivosti.¹³ V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že táto povinnosť, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou práva na dobrú správu vecí verejných zakotveného v článku 41 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), zahŕňa povinnosť správneho orgánu Únie konať s náležitou starostlivosťou a opatrnosťou¹⁴ a predstavuje právnu normu, ktorá priznáva práva jednotlivcom.¹⁵ Domnievam sa preto, že odvolatelia namietajú porušenie normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom.¹⁶

2) O oznamovaní skutkov OLAF-om a povinnosti starostlivosti

43. Z odôvodnenia 1 nariadenia č. 1073/1999 vyplýva, že cieľom vyšetrovania OLAF-u je ochrana finančných záujmov Únie a boj proti podvodom a všetkým ostatným nezákonným činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy Únie.¹⁷ Podľa odôvodnenia 5 nariadenia sa zodpovednosť OLAF-u okrem ochrany finančných záujmov týka všetkých činností spojených s ochranou Únie

¹¹ Rozsudok z 23. marca 2004, Ombudsman/Lamberts (C-234/02 P, EU:C:2004:174, bod 49 a citovaná judikatúra).

¹² Pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. apríla 2017, Ombudsman/Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, bod 37), a z 30. mája 2017, Safa Nicu Sepahan/Rada (C-45/15 P, EU:C:2017:402, bod 30). Napríklad v prípade, že táto inštitúcia má len značne obmedzenú alebo dokonca žiadnu mieru voľnej úvahy, môže samotné porušenie práva Únie postačovať na preukázanie existencie dostatočne závažného porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. decembra 2002, Komisia/Camar a Tico C-312/00 P, EU:C:2002:736, bod 54).

¹³ Pokiaľ ide o súdne preskúmanie údajných porušení, ktorých sa dopustil OLAF, pozri INGHELAM, J. F. H.: *Legal and Institutional Aspects of the European Anti-fraud Office (OLAF) – An Analysis with a Look Forward to a European Public Prosecutor's Office*. Zutphen: Europa Law Publishing, 2011, s. 203, a GROUSSOT, X., POPOV, Z.: What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy. In: *Common Market Law Review*, zv. 47, 2010, s. 605 – 643. V súvislosti so žalobou o náhradu škody pozri INGHELAM, J. F. H.: Judicial review of investigative acts of the European Anti-Fraud Office (OLAF): a search for balance. In: *Common Market Law Review*, 49, 2012, s. 616 – 617.

¹⁴ Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 2008, Masdar (UK)/Komisia (C-47/07 P (EU:C:2008:726, body 92 a 93).

¹⁵ Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2013, ATC a i./Komisia (T-333/10, EU:T:2013:451, bod 93).

¹⁶ Pozri analogicky, pokiaľ ide o pravidlo nestrannosti, rozsudok zo 6. apríla 2006, Camós Grau/Komisija (T-309/03, EU:T:2006:110, body 102 a 103).

¹⁷ Pozri v tomto zmysle INGHELAM, J. F. H.: *Legal and Institutional Aspects of the European Anti-Fraud Office (OLAF)*. Amsterdam: Europa Law Publishing, 2011, najmä s. 107.

pred protiprávnym konaním, ktoré môže vyústiť do správneho alebo trestného stíhania. Na dosiahnutie týchto cieľov preto OLAF vykonáva interné a externé vyšetrovania, ktorých výsledky sú uvedené v správe o vyšetovaní v súlade s článkom 9 nariadenia č. 1073/1999, a v súlade s článkom 10 tohto nariadenia zasiela informácie vnútroštátnym orgánom a inštitúciám.

44. V prejednávanej veci je potrebné jednak v prvom rade konštatovať, že OLAF poskytol informácie v priebehu externého vyšetrovania¹⁸ na základe článku 10 ods. 1 nariadenia č. 1073/1999.¹⁹ Podľa tohto ustanovenia „*môže* úrad *kedykoľvek* postúpiť informácie získané v priebehu externých vyšetrovaní príslušným orgánom dotknutých členských štátov“²⁰, čo znamená, že v rámci externých vyšetrovaní je oznamovanie skutočností týmto orgánom len možnosťou.²¹ Túto možnosť využíva OLAF vzhľadom na svoju povinnosť účinne chrániť finančné záujmy Únie v súlade s článkom 280 Zmluvy o ES (teraz článok 325 ZFEÚ).²² Podľa môjho názoru a na prvý pohľad ide teda o riadny výkon právomocí OLAF-u v oblasti ochrany finančných záujmov Únie.²³ Z toho vyplýva, že poskytnutie informácií vnútroštátnym orgánom nemôže ako také predstavovať protiprávne konanie.

45. Na druhej strane je dôležité poznamenať, že z odôvodnenia 13 nariadenia č. 1073/1999 vyplýva, že závery OLAF-u obsiahnuté v konečnej správe nemôžu viesť automaticky k začatiu súdnych alebo disciplinárnych konaní, keďže príslušné orgány sa môžu rozhodnúť, ako sa má naložiť s konečnou správou, a sú teda jedinými orgánmi, ktoré majú právomoc prijať rozhodnutia, ktoré môžu zasiahnuť do právneho postavenia osôb, pričom v tejto súvislosti správa len odporúča začatie takýchto konaní.²⁴ Informácie, ktoré poskytol OLAF, môžu doplniť a overiť vnútroštátne orgány, ktoré majú širšie vyšetrovacie právomoci ako tento úrad.

46. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, ako Súdny dvor uviedol, že žiadne ustanovenie „*výslovne* nezakazuje dotknutej inštitúcii obrátiť sa na súdny orgán pred ukončením vyšetrovania OLAF-u, ak sa domnieva, že má k dispozícii informácie alebo dôkazy, ktoré môžu odôvodniť začatie súdneho vyšetrovania alebo predstavovať dôkazy užitočné pre takéto vyšetrovanie“²⁵. Keďže vnútroštátne orgány môžu slobodne rozhodnúť, či začnú alebo nezačnú vyšetrovanie, navrhujem, aby sa táto podmienka chápala tak, že OLAF mal informácie alebo dôkazy, ktoré ho viedli k presvedčeniu, že predmetné skutky by mohli mať trestnoprávnu kvalifikáciu.

47. Právomoc postúpiť vec vnútroštátnym orgánom, ktorá bola OLAF-u takto udelená, však musí byť v prvom rade obmedzená článkom 9 ods. 2 nariadenia č. 1073/1999, z ktorého vyplýva, že správy vypracované OLAF-om predstavujú prípustný dôkaz v správnom alebo súdnom konaní členského štátu, v ktorom sa ich použitie ukáže ako nevyhnutné, a to rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok ako úradné správy vypracované vnútroštátnymi správnymi kontrolórm. Z toho podľa môjho názoru *mutatis mutandis* vyplýva, že informácie získané OLAF-om v priebehu vyšetrovania majú určitý stupeň dôveryhodnosti. Vo všeobecnosti zastávam názor, že

¹⁸ O vykonávaní externého vyšetrovania pozri INGHELRAM, J. F. H.: c. d. v poznámke pod čiarou 13, s. 65 a nasl.

¹⁹ Pozri bod 84 napadnutého rozsudku.

²⁰ Kurzívou zvýraznila generálna advokátka.

²¹ Pozri v tejto súvislosti článok 10 ods. 2 nariadenia č. 1073/1999, podľa ktorého OLAF *musí* odovzdať súdnym orgánom dotknutého členského štátu informácie získané počas interného vyšetrovania skutkov, ktoré môžu byť predmetom trestného stíhania.

²² Pozri tiež odôvodnenie 1 nariadenia č. 1073/1999.

²³ Pozri tiež právomoci zverené OLAF-u, výslovne a podrobne definované rozhodnutím Komisie 1999/352/ES, ESUO, Euratom z 28. apríla 1999, ktorým sa zriaďuje OLAF (Ú. v. ES L 136, 1999, s. 20; Mim. vyd. 01/003, s. 110).

²⁴ Pozri v tomto zmysle uznesenia z 13. júla 2004, Comunidad Autónoma de Andalucía/Komisija (T-29/03, EU:T:2004:235, bod 37); z 21. júna 2017, Inox Mare/Komisija (T-289/16, EU:T:2017:414, bod 22), a z 22. januára 2018, Ostvesta/Komisija (T-175/17, EU:T:2018:49, bod 29), a citovanú judikatúru.

²⁵ Pozri rozsudok z 10. júna 2021, Komisia/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, bod 57).

je potrebná opatrnosť, keďže v rámci odovzdania informácií zo strany OLAF-u vnútroštátnym orgánom tento úrad nekoná ako akýkoľvek oznamovateľ, ale ako úrad s vyšetrovacími právomocami a toto postúpenie sa uskutočňuje medzi dvoma orgánmi s takýmito právomocami.²⁶ Na druhej strane je potrebné vziať do úvahy, že postúpenie veci vnútroštátnym orgánom môže slúžiť ako základ pre súdne, občianske a trestné konanie. Súdny dvor však už rozhodol, že v trestných veciach musia členské štáty dodržiavať základné práva garantované Chartou nielen v rámci trestných stíhaní, ale takisto v priebehu fázy prípravného konania, od momentu, keď je dotknutá osoba obvinená.²⁷ Je zrejmé, že inštitúcie a orgány Únie sú pri vykonávaní práva Únie viazané rovnakými požiadavkami ako členské štáty. Z toho vyplýva, že je potrebné preukázať, že OLAF v rámci postúpenia informácií vnútroštátnym orgánom konal s náležitou starostlivosťou a opatrnosťou, aby neporušil povinnosť starostlivosti a dodržal obmedzenia svojej voľnej úvahy s cieľom určiť, či tieto informácie a dôkazy boli dostatočné na odôvodnenie oznámenia predmetných skutkov.

48. Vynára sa teda otázka, aké preskúmanie má Všeobecný súd vykonať, aby zistil, či tieto informácie alebo dôkazy predstavujú takéto odovzdanie.

3) Preskúmanie informácií a dôkazov zaslaných OLAF-om, ktoré vykonal Všeobecný súd

49. Keďže Všeobecný súd musí v rámci odovzdania informácií vnútroštátnym orgánom overiť, či OLAF mohol oprávnené disponovať informáciami alebo dôkazmi, ktoré umožňujú trestnoprávnu kvalifikáciu,²⁸ musí podľa môjho názoru preukázať, že OLAF odovzdal vnútroštátnym orgánom informácie, ktoré sa *zdali byť hodnoverné*.²⁹ Táto myšlienka hodnovernosti znamená, že súd prvého stupňa overuje, či OLAF mal v čase odovzdania informácií vnútroštátnym orgánom k dispozícii viac dôkazov o hodnovernosti ako len tušenie, avšak bez toho, aby pritom vyžadoval preukázateľný dôkaz, ktorý si už nevyžaduje žiadne vyšetrovacie úkony.³⁰ V prejednávanej veci preto nebolo možné predpokladať povahu týchto informácií,³¹ takže bolo úlohou Všeobecného súdu preskúmať obsah oznámenia z 19. marca 2003.

50. V tejto súvislosti konštatujem, že odvolatelia v prvostupňovom konaní uviedli dva argumenty. Po prvé tvrdili, že zásada riadnej správy vecí verejných bola porušená z dôvodu unáhleného poskytnutia informácií³². V tejto súvislosti, pokiaľ odvolatelia vytýkajú Komisii, že nevykonala náležitú starostlivosť z dôvodu krátkeho časového obdobia, ktoré uplynulo medzi auditom Eurostatu z roku 1999 a oznámením z 19. marca 2003, podľa povinnosti starostlivosti spolu so zásadou dobrej správy zakotvenou v článku 41 ods. 1 Charty musí správny orgán, ako som už

²⁶ V tejto súvislosti pripomínam, že vzhľadom na zásadu lojálnej spolupráce zakotvenú v článku 4 ods. 3 ZEÚ spolupráca medzi OLAF-om a vnútroštátnymi orgánmi zahŕňa určitý stupeň dôvery, a preto má významný dôkazný vplyv.

²⁷ Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. januára 2019, Dzivev a i. (C-310/16, EU:C:2019:30, bod 33).

²⁸ Domnievam sa, ako som už uviedla v bode 46 vyššie, že hoci rozsudok z 10. júna 2021, Komisia/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, bod 57), odkazuje len na potrebu „začať súdne vyšetrovanie alebo predložiť dôkazy užitočné pre takéto vyšetrovanie“, zastávam napriek tomu ten názor, že relevantným kritériom by malo byť nakladanie s dôkazmi o protiprávnych skutočnostiach, keďže povinnosť začať súdne konanie je vecou vnútroštátnych orgánov.

²⁹ Pozri analogicky znenie článku 10 ods. 2 nariadenia č. 1073/1999.

³⁰ Pozri v tomto zmysle a analogicky MASCALA, C.: La fonction de l'apparence vraisemblable dans l'enquête pénale. In: *Juge et Apparences* [online]. Toulouse: Presses de l'Université Toulouse Capitole, 2010. <http://books.openedition.org/putc/293>. Podľa autora pojem pravdepodobného výskytu zodpovedá stavu medzi obyčajnou pochybnosťou, ktorá nestačí na začatie vyšetrovania trestnej činnosti alebo na vykonanie určitých úkonov, a nezvratnými dôkazmi, ktoré si už nevyžadujú vyšetrovacie úkony.

³¹ Pozri GROUSSOT, X., POPOV, Z.: What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy. In: *Common Market Law Review*, zv. 47, s. 605 – 643.

³² Pozri najmä bod 86 žaloby v prvostupňovom konaní..

uviedla, starostlivo a nestrane preskúmať všetky relevantné aspekty daného prípadu. Je však zrejmé, že predmetný časový úsek nenaznačuje ani osobitnú starostlivosť, ani nedostatok starostlivosti, takže Všeobecný súd v tomto ohľade nepochybil.

51. Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľov v prvostupňovom konaní, že Komisia „mala povinnosť overiť údaje, ktoré môžu mať vplyv na výsledok, keďže v predmetnom dokumente sa uvádzali závažné nezrovnalosti zo strany odvolateľov a mohli mať pre nich vážne hospodárske dôsledky“, je potrebné chápať ich tvrdenie v tom zmysle, že OLAF si nesplnil svoju povinnosť overiť údaje, ktoré mohli mať vplyv na závery, ku ktorým dospeli miestne orgány.³³ Odvolatelia v podstate tvrdili, že predmetná protiprávnosť bola dôsledkom porušenia povinnosti starostlivosti a že bolo úlohou OLAF-u (a/alebo Komisie) overiť informácie, ktoré úrad poskytol vnútroštátnym orgánom.³⁴

52. V tejto súvislosti, ako som už uviedla,³⁵ sa domnievam, že v rámci žaloby podľa článku 340 ZFEÚ sa nepredpokladá hodnovernosť informácií poskytnutých OLAF-om,³⁶ takže Všeobecnému súdu prináležalo preskúmať obsah oznámenia z 19. marca 2003 a overiť, či sa poskytnuté informácie *javia ako hodnoverné*.³⁷ Na tento účel prináleží Všeobecnému súdu, aby overil, či OLAF mal k dispozícii dostatočne presné vecné dôkazy preukazujúce existenciu vierohodných dôvodov domnievať sa, že poskytnuté informácie obsahovali skutky s možnou trestnoprávnou kvalifikáciou. Dodávam, že voľná úvaha vnútroštátnych orgánov pri začatí vnútroštátneho konania nič nemení na povinnosti OLAF-u poskytnúť dôveryhodné informácie a Všeobecnému súdu prináleží overiť, či poskytnuté informácie spĺňajú túto požiadavku. Prípadný „rozpor“ medzi informáciami, ktoré OLAF zaslal vnútroštátnym orgánom, a zisteniami vnútroštátnych súdov nemôže predstavovať porušenie práva na riadnu správu vecí verejných, pretože vnútroštátne orgány, ktoré nie sú nijako viazané závermi OLAF-u, vykonávajú nezávislé a nestranné preskúmanie skutkových a právnych otázok.

53. V prejednávanej veci musím uviesť, že Všeobecný súd v bode 87 napadnutého rozsudku na jednej strane len konštatoval, že z oznámenia z 19. marca 2003 vyplýva, že informácie v ňom obsiahnuté sú výsledkom vyšetrovania, ktoré sa začalo na základe správy o internom audite Eurostatu zo septembra 1999, teda takmer tri a pol roka predtým, a na druhej strane konštatoval, že toto oznámenie obsahovalo inštitucionálny rámec, v ktorom sa vyšetrovanie uskutočnilo, uvádzajú sa skutočnosti, ktoré boli predmetom vyšetrovania, počnúc vytvorením siete „dashops“ v rokoch 1995 a 1996, vysvetľujú sa finančné vzťahy v rámci tejto siete a podrobne sa uvádzajú zistenia, ku ktorým sa dospelo počas vyšetrovania. V bode 88 napadnutého rozsudku Všeobecný súd dospel k záveru, že OLAF už 19. marca 2003 disponoval informáciami alebo dôkazmi, z ktorých bolo možné vyvodiť, že predmetné skutky môžu byť kvalifikované ako trestné.

54. Zdá sa mi, že Všeobecný súd tým nepreukázal, že overil hodnovernosť informácií poskytnutých vnútroštátnym orgánom. Stručným popisom postupu, ktorý viedol k rozhodnutiu o odovzdaní informácií vnútroštátnym orgánom, a obsahom oznámenia z 19. marca 2003 sa

³³ Pozri tiež bod 74 odpovede Komisie v prvostupňovom konaní.

³⁴ Za týchto okolností sa domnievam, že právo na riadnu správu vecí verejných zakotvené v článku 41 Charty, ktorého sa odvolatelia dovolávajú, predstavuje vyjadrenie osobitných práv v zmysle tohto ustanovenia, a to práva na nestranné a spravodlivé vybavovanie svojich záležitostí, a teda povinnosti príslušnej inštitúcie starostlivo a nestrane preskúmať všetky relevantné skutočnosti daného prípadu. V dôsledku toho je potrebné toto právo v prejednávanej veci kvalifikovať ako normu, ktorej účelom je priznať práva jednotlivcom.

³⁵ Pozri bod 49 vyššie.

³⁶ Pozri GROUSSOT, X., POPOV, Z.: What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy. In: *Common Market Law Review*, zv. 47, s. 605 – 643.

³⁷ Pozri bod 88 napadnutého rozsudku.

napadnutý rozsudok snaží preukázať, že OLAF mohol *sám* usúdiť, že predmetné skutočnosti možno kvalifikovať ako trestné. Domnievam sa však, že bolo úlohou samotného Všeobecného súdu, aby preveril informácie a dôkazy s cieľom zistiť, či je pravdepodobné, že predmetné skutočnosti môžu byť kvalifikované ako trestné.

55. Preto sa domnievam, že Všeobecný súd pochybil, keď nepreveril hodnovernosť informácií a dôkazov, ktoré OLAF predložil vnútroštátnym orgánom. Navrhujem preto, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok v tejto časti a rozhodol, že bolo úlohou Všeobecnému súdu ako súdu prvého stupňa preskúmať, či na základe informácií, ktoré OLAF postúpil francúzskym orgánom v oznámení z 19. marca 2003, bolo možné hodnoverne usúdiť, že predmetné skutky môžu byť kvalifikované ako trestné.

2. O druhej výhrade

56. Odvolatelia tvrdia, že povest' pána Charlota bola poškodená v dôsledku informácií, ktoré OLAF poskytol tlači. Odvolatelia sa odvolávajú na články, ktoré sa objavili v máji a júni 2003 v niektorých nemecky písaných novinách, v ktorých sa spomína Planistat Europe. Týmito údajnými únikmi OLAF porušil povinnosť mlčanlivosti podľa článku 8 nariadenia č. 1073/1999 a porušil zásadu riadnej správy vecí verejných.

57. Podľa Komisie, pokiaľ ide o údajný únik obsahu oznámenia z 19. marca 2003 zo strany OLAF-u, ide o skutkové tvrdenia a pokiaľ sa nenamieta ich skreslenie, nesúvisia s predmetom odvolania. V každom prípade nie je možné na základe článkov v tlači predložených na podporu tvrdenia odvolateľov preukázať porušenie povinnosti mlčanlivosti, keďže v týchto článkoch sa odkazuje len na skutočnosti, ktoré boli zverejnené, keď nemecký poslanec Európskeho parlamentu položil 13. mája 2003, teda pred uverejnením predmetných článkov, písomnú otázku.³⁸ Tvrdenia týkajúce sa únikov teda nepreukazujú porušenie, nielo dostatočne závažné porušenie povinnosti OLAF-u zachovávať mlčanlivosť.

58. V tejto súvislosti, pokiaľ odvolatelia vo svojej druhej výhrade vytýkajú OLAF-u, že poskytol informácie tlači,³⁹ je potrebné pripomenúť, že z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, článku 168 ods. 1 písm. d) a článku 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že v odvolaní musia byť presným spôsobom uvedené kritizované časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, a právne argumenty, ktoré osobitným spôsobom podporujú tento návrh, pričom v opačnom prípade je odvolanie alebo daný odvolací dôvod neprípustný.⁴⁰ V prejednávanej veci konštatujem, že odvolatelia neuvádzajú žiadne nesprávne právne posúdenie ani žiadny bod napadnutého rozsudku, preto navrhujem, aby Súdny dvor túto výhradu zamietol ako zjavne neprípustnú.

³⁸ Príloha A.18, strany 669 až 675.

³⁹ Pozri body 67 až 69 odvolania.

⁴⁰ Rozsudky z 26. januára 2017, Mamoli Robinetteria/Komisia (C-619/13 P, EU:C:2017:50, bod 42), a z 8. júna 2017, Dextro Energy/Komisia (C-296/16 P, EU:C:2017:437, bod 60).

B. O tretej časti druhého odvolacieho dôvodu

59. V tretej časti druhého odvolacieho dôvodu, ktorý je rozdelený na tri výhrady, odvolatelia vytýkajú Všeobecnému súdu, že sa v bode 114 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že Komisia sa nedopustila protiprávneho konania tým, že podala trestné oznámenie na neznámeho páchatela na francúzskych súdoch s občianskoprávnym návrhom na náhradu škody.

1. O prvej výhrade

60. Odvolatelia tvrdia, že Komisia krivo obvinila Planistat Europe a jej riaditeľa. Komisia spochybňuje prípustnosť tejto výhrady.

61. V tejto súvislosti konštatujem, že odvolatelia neuviedli nesprávne právne posúdenie, ktoré údajne spochybňuje odôvodnenie Všeobecného súdu. Ako už bolo uvedené, z článku 168 ods. 1 písm. d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že odvolanie musí presne uvádzať napadnuté časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré konkrétne podporujú tento návrh, pričom v opačnom prípade je odvolanie alebo odvolací dôvod neprípustné.⁴¹ Žalobný dôvod, ktorý bez toho, aby obsahoval konkrétnu argumentáciu zameranú na identifikáciu údajného nesprávneho právneho posúdenia v napadnutom rozhodnutí, len doslovne opakuje alebo reprodukuje dôvody a argumenty predložené Všeobecnému súdu, nespĺňa tieto požiadavky. Napokon, pokiaľ ide o pojem krivého obvinenia, odkazujem na svoju analýzu prvej časti druhého žalobného dôvodu.⁴²

2. O druhej výhrade

62. Podľa odvolateľov sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia nepochybila, keď podala trestné oznámenie proti neznámemu páchatelovi na francúzskych súdoch a vznesla občianskoprávny nárok na náhradu škody. Konkrétnejšie odvolatelia v podstate vytýkajú Komisii, že pri podaní trestného oznámenia konala unáhlene bez toho, aby čakala na ukončenie vyšetrovania OLAF-u. Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho posúdenia, keď v bode 111 napadnutého rozsudku uznal, že Komisia mala právo podať trestné oznámenie, pričom v predmetnej veci je výkon takéhoto práva jeho „zneužitím“. Komisia sa mala vopred uistiť, že informácie uvedené v trestnom oznámení sú pravdivé.

63. V prvom rade, ako som už uviedla, v prejednávanej veci OLAF odovzdal informácie francúzskym orgánom na základe článku 10 ods. 1 nariadenia č. 1073/1999⁴³ a toto odovzdanie predstavuje výkon jeho právomocí na ochranu finančných záujmov Únie podľa článku 280 ES (teraz článok 325 ZFEÚ).⁴⁴ Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že žiadne ustanovenie tohto nariadenia výslovne nezakazuje Komisii obrátiť sa na súdny orgán pred ukončením vyšetrovania OLAF-u, ak sa domnieva, že má k dispozícii informácie alebo dôkazy umožňujúce trestnoprávnu kvalifikáciu.⁴⁵ Preto, ako tvrdí Komisia, by bolo v rozpore s cieľom

⁴¹ Pozri bod 58 vyššie.

⁴² Pozri body 81 a 88 nižšie.

⁴³ Pozri bod 84 napadnutého rozsudku.

⁴⁴ Je potrebné spresniť, že sporné odovzdanie informácií sa líši od možnosti predloženia dôkazov, ktorú predpokladá článok 9 ods. 2 nariadenia č. 1073/1999.

⁴⁵ Pozri analogicky rozsudok z 10. júna 2021, Komisia/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, body 56 a 57).

sledovaným článkom 280 ES počkať na formálne ukončenie vyšetrovania OLAF-u, keďže OLAF už po troch rokoch vyšetrovania mohol zhromaždiť informácie, ktoré poskytol príslušným orgánom počas vyšetrovania na základe článku 10 ods. 1 nariadenia č. 1073/1999.⁴⁶

64. Pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľov týkajúce sa porušenia zásady dodržania primeranej lehoty tým, že Komisia podala občianskoprávny nárok na náhradu škody unáhlene, ako správne uviedol Všeobecný súd v bode 108 napadnutého rozsudku, porušenie tejto zásady, aj keď je preukázané, môže zakladať mimozmluvnú zodpovednosť Komisie len vtedy, ak bola príčinou škody spôsobenej uplynutím neprímerane dlhej lehoty.⁴⁷ Okrem toho by sa muselo preukázať, že akékoľvek porušenie tejto zásady malo vplyv na schopnosť odvolateľov účinne sa brániť, čo sa v tomto prípade nestalo, keďže sa mohli brániť pred vnútroštátnymi súdmi. Všeobecný súd sa preto nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia neporušila túto zásadu tým, že podala občianskoprávny nárok na náhradu škody predtým, ako jej bola doručená záverečná správa z externého vyšetrovania.

65. Pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľov, podľa ktorého prináleží Komisii preskúmať činnosť OLAF-u, je potrebné uviesť, že úrad koná nezávisle.⁴⁸ Podľa článku 2 ods. 1 rozhodnutia 1999/352 a článku 1 ods. 1 nariadenia č. 1073/1999 bol OLAF priamo poverený právomocami Komisie v súvislosti s externými administratívnymi vyšetrovaniami s cieľom posilniť boj proti podvodom, korupcii a iným protiprávnym konaniam poškodzujúcim finančné záujmy Únie, ako aj na účely boja proti podvodom v súvislosti s akýmkoľvek iným konaním alebo činnosťou hospodárskych subjektov, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami Únie. V dôsledku toho Komisia nemôže overiť informácie, ktoré jej OLAF poskytol bez toho, aby zasiahla do jeho právomocí.

66. Napokon odvolatelia tvrdia, že Komisia nemala podať trestné oznámenie, keďže jej v tom bránili „výnimočné okolnosti“. Keďže tento posledný argument nebol uvedený v rámci žaloby, je podľa môjho názoru neprípustný.

3. O tretej výhrade

67. Vo svojej tretej výhrade odvolatelia tvrdia, že Komisia medializovala trestné oznámenie, čím porušila zásadu riadnej správy vecí verejných. Komisia sa odvoláva neprípustnosť tejto výhrady.

68. Je potrebné poznamenať, že odvolatelia touto výhradou nepreukázali pochybenie, ktoré údajne spochybňuje odôvodnenie napadnutého rozsudku Všeobecného súdu. Táto výhrada je preto neprípustná.

69. Preto navrhujem, aby Súdny dvor zamietol tretiu časť druhého žalobného dôvodu ako čiastočne neprípustnú a čiastočne nedôvodnú.

⁴⁶ V tejto súvislosti je dôležité poznamenať, že Komisia sa odvoláva na šesťročnú premlčaciu dobu stanovenú francúzskym právom na začatie konania, aby vysvetlila, že bola povinná podať trestné oznámenie čo najskôr po tom, ako OLAF mohol zistiť skutkový stav, pretože inak by hrozilo, že trestné stíhanie vo Francúzsku bude aspoň čiastočne premlčané. Podľa Komisie článok 113-8 francúzskeho Code pénal (Trestného zákonníka) v prípade trestných činov spáchaných mimo územia Francúzska vyžaduje, aby trestnému stíhaniu, ktoré bolo začaté na žiadosť prokurátora, predchádzalo podanie trestného oznámenia poškodeným. V tomto prípade už začala plynúť šesťročná premlčacia lehota na trestné stíhanie stanovená v článku 8 Code de procédure pénale (francúzskeho Trestného poriadku), keďže skutkové okolnosti siahajú do rokov 1996 až 1999.

⁴⁷ Pozri analogicky rozsudok z 9. júna 2016, CEPESA/Komisia (C-608/13 P, EU:C:2016:414, bod 61).

⁴⁸ Pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 8. júla 2008, Franchet a Byk/Komisia (T-48/05, EU:T:2008:257, bod 299).

C. O prvej časti druhého odvolacieho dôvodu

70. V prvej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolatelia tvrdia, že Všeobecný súd mal uznať existenciu krivého obvinenia zo strany OLAF-u a Komisie, ktoré spadá pod pojem ohováranie a ktoré je v 25 z 27 krajín Európskej únie trestným činom a občianskoprávnym deliktom. Všeobecný súd v bodoch 74 a 76 napadnutého rozsudku nesprávne uviedol, že odvolatelia sa na účely tvrdenia o existencii krivého obvinenia odvolávali na ustanovenia francúzskeho trestného práva, judikatúru francúzskych súdov a francúzske právne spisy.

71. Podľa odvolateľov mal Všeobecný súd tieto tvrdenia posúdiť z hľadiska práva na súkromie zakotveného v článku 7 Charty a práva na riadnu správu vecí verejných zakotveného v článku 41 Charty. Odvolatelia citovali vnútroštátnu judikatúru týkajúcu sa krivého obvinenia len ako príklad, aby preukázali, že takéto pochybenie porušuje všeobecné zásady spoločné pre právne poriadky členských štátov.

72. Komisia sa domnieva, že tieto tvrdenia sú neprípustné, keďže neboli vznesené v prvostupňovom konaní. Domnieva sa totiž, že v rámci svojej žaloby podanej na Všeobecný súd odvolatelia spomínali existenciu krivého obvinenia a výslovne sa odvolávali na francúzsky Code pénal (Trestný zákonník) a príslušnú vnútroštátnu judikatúru. Pred Všeobecným súdom odvolatelia jasne namietali nezákonnosť konania OLAF-u a Komisie z dôvodu krivého obvinenia.⁴⁹

73. Pokiaľ ide o prípustnosť prvej časti druhého odvolacieho dôvodu, Komisia v prvom rade v podstate tvrdí, že Súdny dvor sa v zmysle tejto prvej časti zaoberal vecou širšieho rozsahu, než aká bola predmetom konania pred Všeobecným súdom, keďže odvolatelia sa po prvýkrát dovoľovali ohovárania vo svojom odvolaní.

74. V tejto súvislosti, pokiaľ ide o otázku, či sa tvrdenia odvolateľov týkali pojmu krivé obvinenie alebo pojmu ohováranie, konštatujem, že vo svojej žalobe v prvostupňovom konaní tvrdili, že krivé obvinenie – teda postúpenie informácií francúzskym súdnym orgánom – sprevádzali hanlivé oznámenia, konkrétne údajné úniky informácií do tlače týkajúce sa odovzdania informácií.⁵⁰ Keď odvolatelia kritizovali zaslanie oznámenia z 19. marca 2003 a podanie trestného oznámenia a vznesenie občianskoprávneho nároku na náhradu škody proti nim zo strany Komisia 10. júla 2003, odvolávali sa na krivé obvinenie.⁵¹ A keď kritizovali údajné úniky informácií z tlače, ktorých sa mali dopustiť OLAF a Komisia, konštatujem, že sa odvolávali, hoci stroho, na „hanlivé“ tlačové správy, čím porušili zásadu prezumpcie nevinoty dotknutej osoby.⁵²

75. Navrhujem preto, aby Súdny dvor konštatoval, že odvolatelia už v prvostupňovom konaní uviedli argumenty týkajúce sa tak krivého obvinenia, ako aj ohovárania. Zdá sa však, že argument o ohováraní sa týka len tvrdenia, že informácie unikli do tlače,⁵³ a nie odovzdania informácií OLAF-om a Komisiou vnútroštátnym orgánom. Okrem toho, pokiaľ ide o otázky, či je krivé obvinenie pojmom podobným alebo priamo súvisiacim s ohováraním a či predstavuje porušenie článkov 7 a 41 Charty, domnievam sa, že tieto otázky sa týkajú veci samej, čo posúdim neskôr.⁵⁴

⁴⁹ Komisia sa tiež odvoláva na výňatok zo zápisnice z pojednávania pred Všeobecným súdom, ktorý sa týka krivého obvinenia, a nie urážky na cti alebo hanlivého správania.

⁵⁰ Body 37 až 40 žaloby v prvom stupni. Pozri tiež rozlíšenie v bodoch 62 a 63 žaloby v prvostupňovom konaní.

⁵¹ Pozri najmä body 37, 43, 44 a 56 žaloby v prvostupňovom konaní.

⁵² Pozri najmä body 59 a 69 žaloby v prvom stupni, ktoré sa týkajú únikov z tlače.

⁵³ Pozri najmä kontext bodu 110 žaloby v prvostupňovom konaní.

⁵⁴ Pozri body 81 až 88 nižšie.

76. Po druhé Komisia v podstate tvrdí, že žaloba v prvostupňovom konaní neuvádza žiadne tvrdenia týkajúce sa existencie ohovárania v rozpore so všeobecným ustanovením alebo zásadou práva Únie.

77. V tejto súvislosti stačí uviesť, že petit návrhu na začatie konania sa na jednej strane týka dostatočne závažného porušenia povinnosti starostlivosti a zásady riadnej správy vecí verejných, práva na obhajobu, práva na prezumpciu neviny a povinnosti zachovávať mlčanlivosť. Podľa môjho názoru je zrejmé, že odvolatelia sa odvolávali na všeobecné zásady práva Únie vyjadrené v Charte.⁵⁵ Naopak výklad tvrdení uvedených v žalobe v prvostupňovom konaní sa obmedzuje na podporu tohto posúdenia, keďže pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa ohovárania, odvolatelia sa odvolávali na poškodenie dobrej povesti alebo cti osoby, a teda na súkromný život osoby v zmysle slobody prejavu zakotvenej v článku 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950.⁵⁶ Okrem toho vo svojej replike v prvostupňovom konaní konštatovali, že bola spôsobená ujma na dobrej povesti osoby, ktorá sa týka rešpektovania súkromného života,⁵⁷ a práva na riadnu správu vecí verejných zakotveného v článku 41 Charty.⁵⁸ Z toho vyvodzujem, že Komisia sa nemôže oprávnene domnievať, že porušenie práva Únie je novým argumentom predloženým v odvolacom konaní.

78. Po tretie, pokiaľ ide o otázku premlčania prvej časti druhého odvolacieho dôvodu založeného na ohovárani, je potrebné pripomenúť, že podľa článku 46 Štatútu Súdneho dvora sa nároky vyplývajúce z mimozmluvnej zodpovednosti Únie premlčujú po uplynutí piatich rokov od udalosti, ktorá ich založila. V prejednávanej veci sa zdá, že žalobný dôvod založený na ujme na cti v dôsledku úniku informácií do tlače je premlčaný, keďže táto škoda bola spôsobená okamžite.

79. V prípade, že sa na vyšetrowanie úradu OLAF a postúpenie správy o vyšetrowaní vzťahuje zásada mlčanlivosti, ako je zakotvené v článku 8 nariadenia č. 1073/1999, škoda spôsobená porušením tejto zásady vzniká *hneď po zverejnení* dôverných informácií. Je teda potrebné rozlišovať, či škoda vznikla v dôsledku vzneseného krivého obvinenia alebo v dôsledku ohovárania, pretože v prípade ohovárania k pochybeniu došlo nezávisle od vyhlásenia rozsudku Cour de cassation (Kasačný súd). Všeobecný súd preto v bode 60 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že prípadný výsledok vnútroštátneho súdneho konania nemôže mať vplyv na podanie žaloby na určenie mimozmluvnej zodpovednosti, takže zavinenie ohovárania bolo preukázané nezávisle od vyhlásenia rozsudku Cour de cassation (Kasačný súd).

80. Z toho vyplýva, že odvolatelia mali požiadať o náhradu tejto škody do piatich rokov od uverejnenia údajne hanlivých výrokov, ku ktorým došlo v období od mája do júla 2003. Navrhujem preto, aby Súdny dvor vyhovel tejto námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou.

81. Pokiaľ ide o podstatu prvej časti druhého odvolacieho dôvodu, odvolatelia spochybňujú posúdenie tvrdení týkajúcich sa krivého obvinenia Všeobecným súdom.

82. V bodoch 74 až 76 napadnutého rozsudku, ktoré sú súčasťou časti tohto rozsudku týkajúcej sa preskúmania protiprávnosti konania OLAF-u a Komisie v dôsledku vznesenia nepravdivých obvinení, Všeobecný súd uviedol, že odvolatelia sa odvolávali na francúzske trestné právo, judikatúru francúzskych súdov a príslušnú francúzsku doktrínu. Konštatuje, že hoci je pravda, že

⁵⁵ Najmä odkaz na povinnosť starostlivosti a zásadu riadnej správy vecí verejných, ktoré sú *prima facie* záväzné pre správu Únie, svedčí o úmysle odvolateľov odvolávať sa na všeobecné zásady Únie.

⁵⁶ Pozri najmä bod 110 žaloby v prvostupňovom konaní.

⁵⁷ Bod 27 žaloby v prvostupňovom konaní.

⁵⁸ Bod 29 žaloby v prvostupňovom konaní.

súdy Únie majú výlučnú právomoc rozhodovať o žalobách o náhradu škody spôsobenej inštitúciami Únie, výklad a právny rámec skutočností uvádzaných odvolateľmi podľa francúzskeho trestného práva nepatrí do právomoci súdov Únie. Všeobecný súd preto tvrdenia odvolateľov týkajúce sa existencie krivého obvinenia zamietol ako irelevantné.

83. Je potrebné uviesť, že odôvodnenie Všeobecného súdu v bodoch 74 až 76 napadnutého rozsudku vychádza z výkladu žaloby, podľa ktorého odvolatelia uvádzajú *len* argumenty na podporu vnútroštátneho práva. Ako som však už vysvetlila v časti týkajúcej sa neprípustnosti, zdá sa mi, že bolo preukázané, že odvolatelia sa dovolávali práva Únie, a najmä jej všeobecných zásad.⁵⁹ Podľa žaloby v prvostupňovom konaní sú krivé obvinenia, ktoré údajne vzniesli OLAF a Komisia, v rozpore s povinnosťou starostlivosti⁶⁰ a právom na dobrú správu vecí verejných zakotveným v článku 41 Charty.⁶¹

84. V každom prípade sa domnievam, že aj v prípade absencie výslovných odkazov na všeobecné zásady práva Únie prináleží Všeobecnému súdu preskúmať tieto zásady v súlade so zásadou *iura novit curia*.⁶² Napokon, keďže pojem krivé obvinenie nie je v práve Únie dostatočne rozvinutý, ak vôbec, je úplne pochopiteľné, že na účely vymedzenia jeho rozsahu účastníci konania ilustrujú svoju argumentáciu vnútroštátnou judikatúrou a právnymi spismi, najmä preto, že všeobecné právne zásady, ktoré boli potvrdené v Charte, čiastočne vyplývajú zo spoločných tradícií členských štátov.⁶³

85. Domnievam sa preto, že Všeobecný súd v prvostupňovom konaní, tým, že rozhodol, že odvolatelia sa odvolávajú na porušenie pravidiel vnútroštátneho práva, vyložil žalobu a repliku, ktoré obsahujú výslovné odkazy na všeobecné zásady práva Únie a ustanovenia Charty, príliš formálne a reštriktívne. Navrhujem preto, aby Súdny dvor potvrdil prvú časť druhého odvolacieho dôvodu a vyhlásil, že Všeobecný súd sa v bodoch 74 a 76 napadnutého rozsudku dopustil pochybenia, keď usúdil, že odvolatelia sa na účely tvrdenia o existencii krivého obvinenia odvolávali na ustanovenia francúzskeho trestného práva, judikatúru francúzskych súdov a francúzske právne spisy.

86. Nakoniec pre úplnosť uvediem niekoľko poznámok k otázke, či krivé obvinenie môže prípadne predstavovať dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom.

87. Je potrebné poznamenať, že krivé obvinenie nemá priamy normatívny zdroj v ustanoveniach sekundárneho práva Únie. Na určenie znakov protiprávneho konania na účely konštatovania porušenia právnej normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom, je potrebné preskúmať spoločné tradície členských štátov.

⁵⁹ Pozri body 74 a 75 vyššie.

⁶⁰ Bod 56 žaloby v prvostupňovom konaní.

⁶¹ Bod 58 žaloby v prvostupňovom konaní.

⁶² Pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. januára 2021, Komisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, bod 54). Okrem toho Všeobecný súd sám rozhodol, že podľa judikatúry prípustnosť žalobného dôvodu nezávisí od použitia osobitnej terminológie alebo od odvolania sa na osobitné právne normy alebo zásady. Uviedol, že je úlohou súdu Únie identifikovať príslušné ustanovenia a uplatniť ich na skutkové okolnosti, ktoré mu predložili účastníci konania, aj keď účastníci konania neodkazovali na sporné ustanovenia alebo sa dokonca odvolávali na iné ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. septembra 2015, Taliansko a Španielsko/Komisia, T-124/13 a T-191/13, EU:T:2015:690).

⁶³ Pozri body 87 až 88 vyššie.

88. V tejto súvislosti je krivé obvinenie trestným činom, ktorý je trestný podľa trestných zákonníkov viacerých členských štátov,⁶⁴ takže ho možno považovať za spoločnú tradíciu členských štátov. Spočíva v upozornení orgánov na neexistujúce konanie alebo *neexistujúci skutok*, ktoré sú odsúdeniahodné a trestné.⁶⁵ Nie pri všetkých obvineniach ide nevyhnutne o krivé obvinenie. Krivé obvinenie sa zvyčajne vyznačuje nepravdivosťou uvádzaných skutočností a úmyslom ohovárania zo strany oznamovateľa.⁶⁶ Inými slovami neopatrnosť alebo nedbanlivosť nepostačujú na to, aby predstavovali úmyselný prvok trestného činu. Ak sa teda žalobcom podarí v prvom stupni preukázať, že OLAF skutočne úmyselne odovzdal vnútroštátnym orgánom nepravdivé informácie, potom možno konštatovať skutkovú podstatu krivého obvinenia. Takéto konanie by teda mohlo porušiť základné individuálne práva krivo obvinenej osoby a Všeobecný súd by bol povinný na účely určenia, či ide o dostatočne závažné porušenie právnej normy, ktorej cieľom je priznať práva jednotlivcom, preskúmať, či by údajné krivé obvinenie mohlo prípadne predstavovať porušenie základných práv zakotvených v Charte, ktoré sa podľa článku 52 ods. 3 Charty majú vykladať v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

89. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem Súdneho dvoru, aby čiastočne vyhovel prvej časti druhého odvolacieho dôvodu v rozsahu, v akom Všeobecný súd odmietol preskúmať tvrdenie odvolateľov týkajúce sa krivého obvinenia.

V. O žalobe predloženej Všeobecnému súdu

90. Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje. V prejednávanej veci to tak nie je, keďže Všeobecný súd neskúmal hodnovernosť informácií a skutkových okolností, ktoré OLAF odovzdal vnútroštátnym orgánom, ani obsah týchto informácií, ani úmysel tohto odovzdania.

VI. O trovách

91. Keďže na základe mojej analýzy je potrebné vrátiť vec na konanie Všeobecnému súdu, je potrebné o trovách konania rozhodnúť neskôr v súlade s článkom 137 rokovacieho poriadku uplatniteľného na odvolacie konanie na základe článku 184 ods. 1 uvedeného poriadku.

VII. Návrh

92. S prihliadnutím na vyššie uvedené úvahy a bez toho, aby bola dotknutá dôvodnosť ostatných odvolacích dôvodov, navrhujem, aby Súdny dvor čiastočne zrušil rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie zo 6. apríla 2022, Planistat Europe a Charlot/Komisía (T-735/20, EU:T:2022:220), v rozsahu, v akom sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď na jednej strane nepreveril hodnovernosť informácií a skutkových okolností, ktoré OLAF odovzdal

⁶⁴ Na ilustráciu pozri v nemeckom práve článok 164 Strafgesetzbuch (Trestný zákonník); vo francúzskom práve článok 226-10 Code pénal (Trestný zákonník); v lotyšskom práve články 290 a 298 Krimināllikums (Trestný zákon) a v slovenskom práve § 345 zákona 300/2005 Z.z., Trestný zákon. Pozri tiež rozsudok zo 6. septembra 2011, Patriciello (C-163/10, EU:C:2011:543), týkajúci sa krivého obvinenia v Taliansku.

⁶⁵ Pozri napríklad článok 226-10 francúzskeho Code pénal (Trestný zákonník).

⁶⁶ Pozri ustanovenia citované v poznámke pod čiarou 64 vyššie. Pozri tiež CECCALDI, S.: Sur la nature conjecturale de l'élément moral: l'exemple de la dénonciation calomnieuse. In: *Revue de science criminelle et de droit pénal comparé*, zv. 2, č. 3, s. 587 – 598.

vnútroštátnym orgánom, a na druhej strane nepreskúmal tvrdenie odvolateľov týkajúce sa prípadného krivého obvinenia. Navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.